

Stichting Start Foundation

**Klokgebouw 188
5617 AB EINDHOVEN**

Jaarverslag 2023

Stichting Start Foundation

**Klokgebouw 188
5617 AB EINDHOVEN**

Jaarverslag 2023

INHOUDSOPGAVE	Pagina
1. Bestuursverslag	
1.1 Bestuursverslag	3
2. Jaarrekening	
2.1 Balans per 31 december 2023	12
2.2 Staat van baten en lasten over 2023	14
2.3 Kasstroomoverzicht over 2023	15
2.4 Toelichting op de jaarrekening	16
2.5 Toelichting op de balans	21
2.6 Toelichting op de staat van baten en lasten	28
3. Overige gegevens	
3.1 Controleverklaring	33

1. BESTUURSVERSLAG

1.1 Bestuursverslag

Algemeen

Op 2 december 1997 is Stichting Start Foundation opgericht.

De stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder dossiernummer 29048805.

De doelstelling van Stichting Start Foundation wordt in artikel 2 van de statuten als volgt omschreven: het beheren en verwerven van fondsen ten behoeve van het ondersteunen van activiteiten die direct of indirect te maken hebben met personen die een grote afstand hebben tot de arbeidsmarkt, dit alles in de ruimste zin des woords. De stichting heeft geen winstoogmerk.

Stichting Start Foundation is een door de overheid erkende Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) en ook als zodanig geregistreerd.

Oprichting Start Foundation Participaties

Op 1 mei 2024 is door de Stichting de besloten vennootschap Start Foundation Participaties BV opgericht.

De vennootschap is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder dossiernummer 93772890.

De vennootschap heeft volgens artikel 2 van de oprichtingsakte als doel het ondersteunen van activiteiten die direct of indirect te maken hebben met personen die een grote afstand hebben tot de arbeidsmarkt, dit alles in de meest ruime zin des woords.

Daartoe participeert de vennootschap, of neemt op enigerlei wijze een financieel belang, in andere ondernemingen binnen het werkgebied van de Stichting Start Foundation.

Bestuur

Per balansdatum wordt het bestuur gevoerd door:

- De heer G.C.F.M. Depla; voorzitter
- Mevrouw A.M.H. van Gaal; vicevoorzitter
- De heer R. van Tilburg; penningmeester
- Mevrouw A. Westerlaken
- Mevrouw L. Belonje

In het verslagjaar werd de directie gevoerd door de heer J.W.M. Verhoeven en mevrouw J.C. Paumen.

Strategie 2023

Missie & doelstelling:

In Nederland doen meer dan 1,2 miljoen mensen niet mee. Mensen die willen werken en kunnen werken, als we de arbeidsmarkt anders inrichten. Start Foundation werkt aan een samenleving waarin duurzaam werk naar vermogen toegankelijk is voor iedereen. We ontwikkelen en versnellen de (disruptieve) initiatieven die mensen aan het werk helpen voor wie een baan niet vanzelfsprekend is. Door bewijs te verzamelen en te laten zien dat het wél kan werken we aan een toename van passend werk en meer kanselijkheid op de arbeidsmarkt.

Doelgroep:

Start Foundation richting zich primair op mensen die willen werken, maar door tekortkomingen op de arbeidsmarkt of in het systeem niet mee kunnen doen. Op dit moment richten wij ons, in onze activiteiten, onder andere op een diverse groep mensen, van vluchtelingen, langdurig werklozen tot werkloze ouderen en van jongeren met een beperking tot ex-delinquenten.

1.1 Bestuursverslag

Activiteiten:

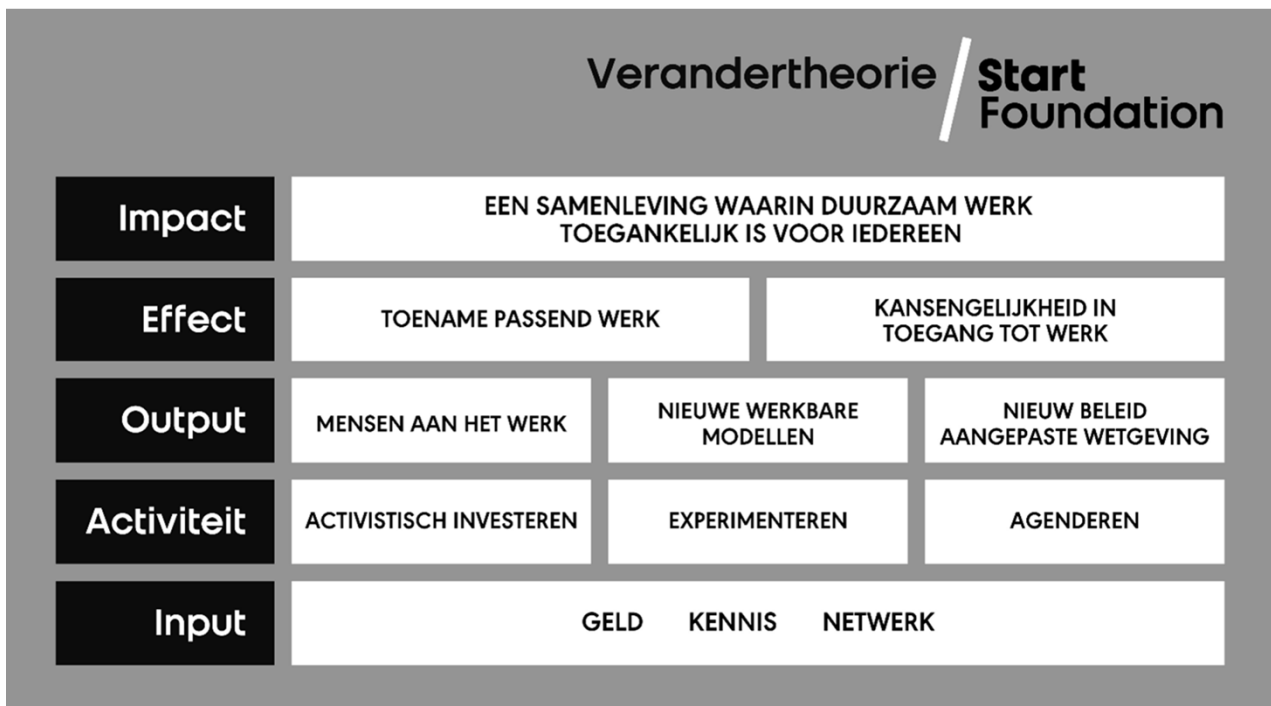
Onze interventies zijn gericht op het realiseren van een tweetal effecten:

- Het realiseren van een toename van passend werk voor mensen die willen werken
- Het realiseren van meer kanselijkheid in de toetreding tot de arbeidsmarkt.

Dit doen we door te investeren in organisaties, ondernemingen en initiatieven die daadwerkelijk werk realiseren voor mensen die nu langs de kant staan. Door te experimenteren samen met anderen of zelf in het ontwikkelen van innovatieve oplossingen of succesvolle modellen, waarmee we één van bovengenoemde effecten kunnen realiseren. We agenderen! Aan de hand van onze campagnes, experimenten en investeringen laten we zien wat er wel en niet kan. Zo beïnvloeden we de houding van belangrijke stakeholders, de wet- en regelgeving en de ongeschreven regels.

Verandertheorie:

Vanaf medio 2023 werken we met behulp van een verandertheorie. Deze helpt ons in het aanbrengen van focus in onze activiteiten, en is behulpzaam in het monitoren van onze resultaten en het uiteindelijk realiseren van onze doelen.

1.1 Bestuursverslag

Feiten en cijfers:

In onderstaande infographic worden onze activiteiten in 2023 toegelicht.

FEITEN EN CIJFERS

Projectbijdragen 2023

In 2023 is er voor een totaalbedrag van € 4.099.247 toegekend voor innovatiedonaties en € 1.426.000 voor innovatiekredieten.

Het totaalbedrag van de innovatiedonaties is per 31 december 2023 gecorrigeerd met een bedrag van € 482.449 omdat niet voor iedere toekenning een volledige verplichting is aangegaan.

Hierdoor bedraagt de totale last voor innovatiedonaties € 4.980.449.

In 2023 zijn in totaal 40 projecten afgesloten.

Financieel 2023

In 2023 hebben zowel de oorlog in Oekraïne als de oplopende rente een relatief beperkt effect gehad op het resultaat van de beleggingen.

De volgende vergelijkingen zijn gebaseerd op de goedgekeurde begroting 2023.

De netto-resultaten uit beleggingen zijn € 9.510.404 hoger dan begroot. Dit is hoofdzakelijk veroorzaakt door ongerealiseerde koersstijgingen in 2023. De portefeuille bij Kempens Capital Management N.V. is begin 2021 grotendeels ondergebracht bij twee andere vermogensbeheerders. In de paragraaf beleggingen worden de rendementen bij de verschillende vermogensbeheerders nader toegelicht.

De toegezegde innovatiedonaties worden gecorrigeerd met toekenningen waarvoor nog geen verplichtingen zijn aangegaan met derden. Betalingen op deze projecten worden pas verantwoord als projectbijdragen bij realisatie.

1.1 Bestuursverslag

In 2023 zijn de projectbijdragen in totaal € 926.388 hoger dan begroot, dit verschil is als volgt te verklaren:

- toename innovatiebijdragen donaties van € 2.710.449 (meer lasten);
- niet begrote kwijtgescholden aflossingen innovatiekredieten € 75.125 (meer lasten);
- niet begrote vrijval innovatiebijdragen donaties van € 1.644.386 (meer baten);
- niet begrote vrijval voorziening innovatiekredieten van € 214.800 (meer baten).

De overschrijding op de begrote innovatiebijdragen donaties ad € 2.710.449 is voor een bedrag van € 742.000 veroorzaakt door in 2023 toegekende innovatiedonaties op deelprojecten aangaande het LeerGarantieFonds. Deze toekenningen waren opgenomen in het jaarplan voor 2024.

Onder de niet begrote vrijval innovatiebijdragen donaties is € 655.192 opgenomen, dit betreft vrijval van het restant van de toekenning aan het project Panter/Circulaire Hub dat, op een verzoek van de begunstigde dat eind 2022 is ontvangen, in 2023 is verwerkt.

De totale lonen en salarissen zijn in 2023 € 816.520 lager dan begroot, doordat uitgestroomde werknemers niet volledig en bovendien deels door ZZP-ers zijn vervangen. Hierdoor zijn sociale lasten beduidend lager en kosten inleen ZZP hoger uitgevallen dan begroot.

De doorberekening van salariskosten aan projecten direct is gebaseerd op onderstaande staffel voor toerekening van de uren die medewerkers op basis van hun functie verhoudingsgewijs aan projecten besteden:

	Vanaf 2020	
	% Direct	% Indirect
Algemeen directeur	50	50
Programmamanager	100	-
Projectleider	100	-
Investeringsadviseur	100	-
Onderzoeker	100	-
Communicatiemedewerker	50	50
Office manager / management assistent	-	100
Projectondersteuner	100	-
Financieel administratief ondersteuner	100	-
Controller	50	50
Gemiddeld o.b.v. bezetting en FTE-%	70,9%	

Op basis van de urenverantwoording van alle medewerkers is in 2023 gemiddeld 59,9% direct aan projecten besteed. Door personele wijzigingen is dit percentage in 2023 t.o.v. 2022 licht gedaald, het streven is minimaal 70% van de uren direct aan projecten te besteden.

De totale huisvestingskosten zijn in 2023 toegenomen, zowel ten opzichte van 2022 als de begroting 2023. Dit wordt grotendeels veroorzaakt doordat in 2023 de servicekosten als gevolg van de ontwikkeling energieprijzen flink zijn gestegen. Vanaf 2023 zijn de huisvestings- en kantoorkosten, voor zover toerekenbaar aan direct werkzame medewerkers, verantwoord als directe projectkosten.

De totale PR- en marketingkosten zijn wegens het niet of in aangepaste vorm organiseren van jubileumactiviteiten € 281.332 lager dan begroot. Toerekening van PR- en marketingkosten aan projecten vindt (vanaf 2023) plaats op basis van de verhouding tussen de projectbijdragen ten opzichte van de totale beheerskosten.

1.1 Bestuursverslag

Continuïteitsreserve 2023

Sinds 2019 wordt een continuïteitsreserve aangehouden ter hoogte van 1,5 keer het jaarbedrag van de totale beheer- en administratiekosten inclusief de totale kosten van lonen en salarissen en huisvesting.

Organisatie 2023

De interne organisatie omvat in 2023 inclusief ingeleende ZP-ers gemiddeld de volgende aantallen:

- Directie: 1,9 fte
- Projectleiders: 5,5 fte
- Programmamanager 1,5 fte
- Adviseurs: 0,7 fte
- Communicatieadviseurs: 3,2 fte
- Financiën en Projectbeheer: 1,8 fte
- Secretariaat: 0,6 fte

Gedurende het jaar 2023 waren gemiddeld 10,6 (2022: 11,6) werknemers in dienst op basis van een fulltime dienstverband.

Gedurende het jaar 2023 waren gemiddeld 1,6 (2022: 1,9) zzp-ers werkzaam op basis van een fulltime dienstverband.

Stichting Start Foundation heeft een inclusief HRM-beleid en streeft naar een spreiding in leeftijd, validiteit en etniciteit.

Bestuursbesluiten 2023

Het bestuur heeft in 2023 de volgende belangrijkste besluiten genomen:

- 20-03-2023 herbenoeming Mevrouw A.Westerlaken als bestuurslid voor een tweede periode
- 20-03-2023 goedkeuring projectvoorstel TechmeUp € 540.540
- 19-04-2023 goedkeuring businessplan RefugeeWork, maximale toekenning Start € 1.030.000
- 21-06-2023 akkoord met aangepaste begroting 2023 (aanpassing rendementspercentage)
- 21-06-2023 goedkeuring jaarrekening 2022 en déchargeverlening directie voor het beleid 2022
- 21-06-2023 goedkeuring mandaat directie uitwerking Leergarantiefonds
- 21-06-2023 goedkeuring kaders projectvoorstel Leergarantiefonds
- 27-09-2023 gedeeltelijke goedkeuring projectvoorstel CurrentWerkt (BBA financiering/donatie € 375.000)
- 22-11-2023 akkoord projectvoorstel kredietverlening Zorghub € 500.000
- 13-12-2023 geen extra financiering RefugeeWork (uitkering 1e deel, reservering 2e deel i.g.v. doorstart)
- 13-12-2023 akkoord jaarplan 2024
- 13-12-2023 akkoord begroting 2024

1.1 Bestuursverslag

Begroting 2023

In de bestuursvergadering van 13 december 2023 is de volgende begroting 2024 vastgesteld:

Staat van baten en lasten	Begroting 2024	in % 2024
	€	
Netto-resultaten uit beleggingen	2.995.500	100,0%
Resultaat uit beleggingen	2.995.500	
Projectbijdragen	3.372.500	112,6%
Directe kosten projectondersteuning	1.493.690	49,9%
Projectondersteuning	4.866.190	162,5%
Bruto-exploitatieresultaat	-1.870.690	-62,5%
Lonen en salarissen	1.760.886	58,8%
<i>Lonen en salarissen projecten direct</i>	<i>-1.324.094</i>	<i>-44,2%</i>
Afschrijvingen immateriële vaste activa	4.430	0,1%
Afschrijvingen materiële vaste activa	18.600	0,6%
Huisvestingskosten	127.300	4,2%
<i>Huisvestingskosten projecten direct</i>	<i>-93.300</i>	<i>-3,1%</i>
Kantoorkosten	78.250	2,6%
Algemene kosten	86.700	2,9%
PR- en marketingkosten	297.500	9,9%
Beheer en administratie	956.272	31,9%
Exploitatieresultaat	-2.826.962	-94,4%
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	45.400	1,5%
Rentelasten en soortgelijke kosten	350	0,0%
Som der financiële baten en lasten	45.050	1,5%
Resultaat	-2.781.912	-92,9%

Omvang en functie van het besteedbare vermogen

Het groot negatief resultaat zal worden onttrokken aan de reserves.

Organisatierisico's

De organisatie onderkent de volgende risico's:

- Beleggingsrisico van het vermogen. Dit risico wordt beheerd door een neutraal beleggingsprofiel.
- Waarderingsrisico van de innovatiekredieten. Dit risico wordt beheerd door een stringent voorzieningenbeleid.
- Risico voor de Wet Datalekken en voor de AVG (Algemene verordening gegevensbescherming). Dit risico wordt beheerd door scherpe controle op proces van datagegevens. Er is een AVG verantwoordelijke benoemd.

1.1 Bestuursverslag

Toepassing gedragscodes

Voor werknemers van Stichting Start Foundation zijn de volgende gedragscodes geformuleerd:

- Aannemen van relatiegeschenken wordt bij de directie gemeld en in gezamenlijkheid wordt beslist wat hiermee te doen.
- Nevenactiviteiten zijn toegestaan mits deze niet in strijd zijn met de doelstelling van Stichting Start Foundation of leiden tot een belangenverstrengeling met relaties van Stichting Start Foundation. De nevenactiviteiten zullen altijd moeten worden goedgekeurd door de directie en zullen regelmatig geëvalueerd worden.

Vergoedingen bestuur en directie 2023

De bezoldiging aan huidige en voormalige bestuurders die in het boekjaar ten laste van de stichting zijn gekomen bedragen € 44.304 (2022: € 47.498).

Op 25 september 2020 is het bestuursreglement vastgesteld. Hierin zijn de taken, verantwoordelijkheden opgenomen. De beloning van de bestuurders is in 2020 afgestemd met de Belastingdienst. De bestuurders ontvangen geen verdere onkostenvergoedingen.

Het bestuur vergaderde in 2023 vijf keer. Naast deze vergaderingen werd gedurende het jaar het bestuur geraadpleegd over het nemen van besluiten aangaande projecten waarbij het besluit niet uitgesteld kan worden tot de volgende, geplande vergadering. Verder ook als het projecten betreft waarbij er sprake is van een exposure boven de € 250.000.

De salarissen en uitbetalingen aan de directie die in 2023 ten laste van de stichting zijn gekomen zijn uitbetaald conform de cao Sociaal Werk. Aan 1 directielid is een lease auto ter beschikking gesteld.

Beleggingen

Het vermogensfonds Kempen Capital Management N.V. heeft de illiquide beleggingen ondergebracht bij Van Lanschot Bankiers en de liquide beleggingen bij Triodos Bank N.V. en Double Dividend Management B.V.

Het beleggingsbeleid is gericht op de langere termijn.

Jaarlijks wordt de beleggingsstrategie geëvalueerd in het bestuur. Dit kan ertoe leiden dat de strategie iets aangepast gaat worden.

Voor 2023 is het beleggingsrisico een risicobudget van 14% - 19% afgesproken (o.b.v. VAR 95%).

Bij Double Dividend Management B.V. is gekozen voor een neutraal risicoprofiel met als verdeling aandelen 50%, obligaties 45% en alternatieven 5%.

Bij Triodos N.V. is gekozen voor een maatwerkportefeuille met als verdeling aandelen 60% en obligaties 40%.

Het behaalde rendement 2023 van de portefeuille bedraagt overall +10,98% en per vermogensfonds:

- Double Dividend Management B.V. : +15,73% t.o.v. begroot 2,5%.
- Triodos Bank N.V. : +11,79% t.o.v. begroot 2,4%.
- Van Lanschot Bankiers : +2,07% t.o.v. begroot 2,97%

1.1 Bestuursverslag

Verklaring FIN-normen Goed Bestuur

Op 9 maart 2021 heeft het bestuur van de Stichting Start Foundation het bericht ontvangen dat zij voldoen aan de FIN-normen Goed Bestuur en heeft daartoe de Jaarlijkse Verklaring naleving FIN-normen Goed Bestuur ingediend, die periodiek getoetst wordt.

Eindhoven, 26 juni 2024

Het bestuur:

De heer G.C.F.M. Depla; voorzitter
W.G.

Mevrouw A.M.H. van Gaal; vicevoorzitter
W.G.

De heer R. van Tilburg; penningmeester
W.G.

Mevrouw L. Belonje
W.G.

Mevrouw A. Westerlaken
W.G.

2. JAARREKENING

2.1 Balans per 31 december 2023

(Na resultaatbestemming)

ACTIVA	31 december 2023		31 december 2022	
	€	€	€	€
Vaste activa				
<i>Immateriële vaste activa</i>				
IVA in ontwikkeling	[1]	8.861	13.291	
				13.291
<i>Materiële vaste activa</i>				
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	[2]	27.116	40.121	
Inventaris		8.605	14.383	
Hardware		3.457	4.762	
				59.266
<i>Financiële vaste activa</i>				
Overige effecten	[3]	129.204.363	122.575.268	
Overige vorderingen	[4]	1.615.778	1.300.365	
				123.875.633
		130.820.141		
Viottende activa				
<i>Vorderingen</i>				
Belastingen en premies sociale verzekeringen	[5]	4.279	31.040	
Overlopende activa	[6]	378.669	108.667	
				139.707
		382.948		
<i>Liquide middelen</i>	[7]			1.541.852
		2.077.026		
Totaal activazijde		<u>133.328.154</u>	<u>125.629.749</u>	

2.1 Balans per 31 december 2023

(Na resultaatbestemming)

PASSIVA	31 december 2023		31 december 2022	
	€	€	€	€
<i>Vermogen</i>				
Stichtingskapitaal	[8]	46	46	
Bestemmingsreserves	[9]	3.502.444	4.336.193	
Herwaarderingsreserve	[10]	6.192.108	6.616.334	
Overige reserves	[11]	<u>120.662.577</u>	<u>112.153.910</u>	
		130.357.175		123.106.483
Voorzieningen				
Overige voorzieningen		<u>-</u>	<u>47.600</u>	
		-		47.600
Langlopende schulden				
Overige schulden	[12]	<u>1.691.750</u>	<u>547.000</u>	
		1.691.750		547.000
Kortlopende schulden				
Handelscrediteuren	[13]	65.790	93.767	
Innovatiedonaties	[14]	976.303	1.705.992	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	[15]	85.113	12.587	
Overige schulden	[16]	34.889	34.242	
Overlopende passiva	[17]	<u>117.134</u>	<u>82.078</u>	
		1.279.229		1.928.666
Totaal passivazijde		<u><u>133.328.154</u></u>	<u><u>125.629.749</u></u>	

2.2 Staat van baten en lasten over 2023

		2023	Begroting 2023	2022
		€	€	€
Netto-resultaten uit beleggingen	[18]	12.455.904	2.945.500	-17.679.547
Resultaten uit beleggingen		12.455.904	2.945.500	-17.679.547
Projectbijdragen	[19]	3.196.388	2.270.000	3.510.460
Directe kosten projectondersteuning	[20]	1.497.119	1.750.882	1.295.110
Projectondersteuning		4.693.507	4.020.882	4.805.570
Bruto-exploitatieresultaat		7.762.397	-1.075.382	-22.485.117
Lonen en salarissen	[21]	326.014	654.905	426.726
Afschrijvingen immateriële vaste activa	[22]	4.430	4.430	4.430
Afschrijvingen materiële vaste activa	[23]	20.603	18.050	23.297
Huisvestingskosten	[24]	38.235	117.250	103.476
Kantoorkosten	[25]	21.224	72.850	60.036
Algemene kosten	[26]	93.700	97.050	88.100
PR- en marketingkosten	[27]	90.663	519.500	35.435
Beheer en administratie		594.869	1.484.035	741.500
Exploitatieresultaat		7.167.528	-2.559.417	-23.226.617
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	[28]	83.460	65.500	50.958
Rentelasten en soortgelijke kosten	[29]	-295	-1.500	47
Som der financiële baten en lasten		83.165	64.000	51.005
Resultaat		7.250.693	-2.495.417	-23.175.612
Resultaat		7.250.693	-2.495.417	-23.175.612
Bestemming resultaat:				
Continuïteitsreserve		240.000	-	380.000
Bestemmingsreserve innovatiedonaties		-1.073.749	-	476.870
Overige reserve		8.084.442	-	-24.032.482
		7.250.693	-	-23.175.612

2.3 Kasstroomoverzicht over 2023

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

	2023		2022	
	€	€	€	€
Exploitatieresultaat		7.167.528		-23.226.616
Bij:				
Afschrijvingen	25.033		27.727	
		25.033		27.727
Mutaties uit hoofde van kredieten, donaties en effecten				
Ontvangen uit kredieten kredieten	665.368		1.945.863	
Verstrekke kredieten	-765.981		-452.300	
Genomen voorzieningen op kredieten	-139.675		-356.875	
Vrijval reservering toekende donaties	-1.644.386		-129.175	
Toename te verstrekken donaties	1.859.448		1.230.569	
Herbelegging gerealiseerde beleggingsresultaten	-774.754		1.877.655	
Niet-gerealiseerde beleggingsresultaten	-5.860.170		16.232.052	
		-6.660.150		20.347.789
Veranderingen in netto werkkapitaal				
Overige mutaties in kortlopende vorderingen en schulden	-79.886		82.572	
		-79.886		82.572
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		452.525		-2.768.528
Bij:				
Ontvangen rente minus betaalde rente	83.165		51.005	
		83.165		51.005
Totale operationele kasstroom		535.690		-2.717.523
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa		-516		-5.996
Financieringskasstroom		-		-
Mutatie geldmiddelen		535.174		-2.723.519
Toelichting op de geldmiddelen				
Stand per 1 januari		1.541.852		4.265.371
Mutatie geldmiddelen		535.174		-2.723.519
Stand per 31 december		2.077.026		1.541.852

2.4 Toelichting op de jaarrekening

ALGEMENE TOELICHTING

Activiteiten

De activiteiten van Stichting Start Foundation, statutair gevestigd te Eindhoven, bestaan voornamelijk uit: het beheren en verwerven van fondsen ten behoeve van het ondersteunen van activiteiten die direct of indirect te maken hebben met personen die een grote afstand hebben tot de arbeidsmarkt, dit alles in de ruimste zin des woords. De stichting heeft geen winstoogmerk.

De feitelijke activiteiten worden uitgevoerd aan het Klokgebouw 188 te Eindhoven.

Organisatie

Stichting Start Foundation, statutair gevestigd te Eindhoven is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder dossiernummer 29048805.

De stichting is bij akte opgericht op 2 december 1997.

Schattingen

Als gevolg van onzekerheden in het risicoprofiel van de verstrekte innovatiekredieten is moeilijk een adequate inschatting te maken in hoeverre deze innovatiekredieten door kredietnemers worden terugbetaald.

Op basis van voortschrijdend inzicht is een reële inschatting gemaakt van de voorziening op innovatiekredieten aan de hand van de verstrekte uitstel van rente en aflossing van een innovatiekrediet. Deze voorziening is gebaseerd op een individuele beoordeling van het risico.

Ondanks de kritische beoordeling van de voorziening innovatiekredieten is het bestuur van mening dat door het hoge risicoprofiel van deze innovatiekredieten het lastig blijft om een reële schatting te maken. Derhalve is het schattingsproces met een hoge mate van onzekerheid gemoeid.

Begroting

De begroting 2023, zoals deze door het bestuur is goedgekeurd, is ter vergelijking met de realisatie in dit rapport opgenomen.

Continuïteit

De jaarrekening van de stichting is opgesteld onder de continuïteitsveronderstelling.

Weergave bedragen

Alle bedragen in dit rapport zijn in euro's, tenzij anders vermeld.

Voorstel tot bestemming van het resultaat over het boekjaar 2023

Voor de verwerking van het saldo over het boekjaar 2023 wordt verwezen naar de staat van baten en lasten.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen.

Kasstroomen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Koersverschillen op geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond.

Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

2.4 Toelichting op de jaarrekening

ALGEMENE GRONDSLAGEN

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving, mede op basis van de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640 'Organisaties zonder winststreven'.

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar. Waar nodig heeft herrubricering plaatsgevonden om vergelijking met het huidig jaar mogelijk te maken.

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen. Er wordt rekening gehouden met bijzondere waardeverminderingen; dit is het geval als de boekwaarde van het actief hoger is dan de realiseerbare waarde ervan.

Software

Uitgaven voor immateriële vaste activa in ontwikkeling worden geactiveerd als onderdeel van de vervaardigingsprijs als waarschijnlijk is dat het project commercieel en technisch succesvol zal zijn (dat wil zeggen: als het waarschijnlijk is dat economische voordelen zullen worden behaald) en de kosten betrouwbaar kunnen worden vastgesteld. De afschrijving van de geactiveerde ontwikkelingskosten vangt aan bij ingebruikname en vindt lineair plaats over de verwachte toekomstige gebruiksduur van 5 jaar van het actief.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs of vervaardigingskosten, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs of vervaardigingskosten, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Afschrijvingspercentages:

Bedrijfsgebouwen en -terreinen	10%
Inventaris	20% - 33%
Hardware en software	33%

2.4 Toelichting op de jaarrekening

Financiële vaste activa

Overige effecten

Voor beursgenoteerde beleggingen is de actuele waarde afgeleid van de beurskoersen per 31 december van het boekjaar. Voor overige effecten is de actuele waarde gebaseerd op de "best effort fair market value" zoals de fondsbeheerder jaarlijks bepaalt. Dit is voor het laatst gebeurd naar de situatie per 31 december 2023. Voor zover recentere informatie beschikbaar is, wordt hiermee in de waardering rekening gehouden. Waardeveranderingen worden verwerkt in de staat van baten en lasten.

Vorderingen

De overige vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, welke nagenoeg gelijk zijn aan de nominale waarde, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen.

Op basis van voortschrijdend inzicht is een reële inschatting gemaakt van de voorziening innovatiekredieten. De voorziening wordt gewaardeerd op basis van individuele beoordeling.

Het bedrag aan vorderingen met een looptijd korter dan één jaar wordt vermeld bij de toelichting op de langlopende vorderingen.

Ondanks kritische beoordeling van de voorziening innovatiekredieten is het bestuur van mening dat als gevolg van het hoge risicoprofiel van de verstrekte innovatiekredieten een reële inschatting moeilijk te geven is, en er altijd sprake is van een mogelijk aanzienlijke schattingsonzekerheid.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzondere-waardeverminderingsverlies wordt direct als een last verwerkt in de winst- en verliesrekening onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

De opbrengstwaarde wordt in eerste instantie ontleend aan een bindende verkoopovereenkomst; als die er niet is, wordt de opbrengstwaarde bepaald met behulp van de actieve markt waarbij normaliter de gangbare biedprijs geldt als marktprijs. De in aftrek te brengen kosten bij het bepalen van de opbrengstwaarde zijn gebaseerd op de geschatte kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de verkoop en nodig zijn om de verkoop te realiseren.

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Een bijzondere waardevermindering van goodwill wordt niet teruggenomen.

Vorderingen

De kortlopende vorderingen betreffen de vorderingen met een looptijd korter dan één jaar. Deze worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde en staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de stichting. Het betreffen de direct opeisbare vorderingen op kredietinstellingen en kasmiddelen.

2.4 Toelichting op de jaarrekening

Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. Pensioenvoorzieningen worden gewaardeerd op basis van actuariële grondslagen. De overige voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer het de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Voorziening arbeidsongeschiktheid

De voorziening vanwege arbeidsongeschiktheid wordt gevormd voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend of geheel niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid. In deze voorziening zijn tevens begrepen eventuele ontslagvergoedingen te betalen aan deze personeelsleden. De voorziening arbeidsongeschiktheid wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte loondoorbetalingen gedurende het dienstverband.

Langlopende schulden

De langlopende schulden betreffen innovatiedonaties met een looptijd van langer dan één jaar. Deze worden bij eerste verwerking opgenomen tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De looptijd korter dan 1 jaar kan op voorhand niet worden bepaald aangezien dit niet is in te schatten.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden betreffen de schulden met een looptijd korter dan één jaar. Deze worden bij eerste verwerking opgenomen tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

2.4 Toelichting op de jaarrekening

GRONDSLAGEN VOOR BEPALING VAN HET RESULTAAT

Algemeen

De bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Projectondersteuning

Onder de kosten voor projectondersteuning wordt verstaan de kosten die toe te rekenen zijn aan de innovatiebijdragen voor donaties en kredieten. De kosten worden in aanmerking genomen zodra het projectvoorstel is goedgekeurd en gecommuniceerd met derden.

Beheer en administratie

De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Lonen en salarissen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn berekend door middel van vaste percentages van de aanschafwaarde, op basis van de verwachte economische levensduur. Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van de vaste activa, voor zover deze niet in mindering zijn gebracht op investeringen, worden verwerkt onder de afschrijvingen.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende renteopbrengsten en -kosten van uitgegeven en ontvangen leningen en tegoeden.

2.5 Toelichting op de balans

ACTIVA

VASTE ACTIVA

Immateriële vaste activa [1]

Het verloop van de immateriële vaste activa wordt als volgt weergegeven:

	Software
	€
Aanschafwaarde	22.151
Cumulatieve afschrijvingen	-8.860
Boekwaarde per 1 januari	<u>13.291</u>
Afschrijvingen	-4.430
Mutaties 2023	<u>-4.430</u>
Aanschafwaarde	22.151
Cumulatieve afschrijvingen	-13.290
Boekwaarde per 31 december	<u>8.861</u>

In 2020 zijn de implementatiekosten voor AFAS software geactiveerd. Op 1 januari 2021 is de software in gebruik genomen. De afschrijving vindt plaats in 5 jaar.

Materiële vaste activa [2]

Het verloop van de materiële vaste activa wordt als volgt weergegeven:

	Bedrijfs- gebouwen en -terreinen	Inventaris	Hardware
	€	€	€
Aanschafwaarde	268.971	114.774	287.172
Cumulatieve afschrijvingen	-228.850	-100.391	-282.410
Boekwaarde per 1 januari	<u>40.121</u>	<u>14.383</u>	<u>4.762</u>
Investeringen	-	516	-
Desinvesteringen	-7.238	-11.575	-228.239
Afschrijvingen desinvesteringen	7.238	11.574	228.238
Afschrijvingen	-13.005	-6.293	-1.304
Mutaties 2023	<u>-13.005</u>	<u>-5.778</u>	<u>-1.305</u>
Aanschafwaarde	261.733	103.715	58.933
Cumulatieve afschrijvingen	-234.617	-95.110	-55.476
Boekwaarde per 31 december	<u>27.116</u>	<u>8.605</u>	<u>3.457</u>

2.5 Toelichting op de balans

Financiële vaste activa

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
Overige effecten [3]		
Kempen Capital Management / Van Lanschot Bankiers	28.040.213	28.464.440
Double Dividend Management B.V.	49.403.563	45.127.937
Triodos Bank N.V.	51.760.587	48.982.891
	<u>129.204.363</u>	<u>122.575.268</u>

De effecten zijn gewaardeerd tegen actuele waarde volgens de verstrekte effectenoverzichten van de beleggingsportefeuille per 31 december van het boekjaar.

In 2021 is het illiquide deel van de effectenportefeuille van Kempen Capital Management ondergebracht bij Van Lanschot Bankiers. Het liquide deel van de effectenportefeuille is evenredig ondergebracht bij Double Dividend Management B.V. en Triodos Bank N.V.

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
Overige vorderingen [4]		
MRI kredieten	241.667	591.667
Innovatiekredieten	1.509.311	1.430.979
Voorziening innovatiekredieten	-135.200	-722.281
	<u>1.615.778</u>	<u>1.300.365</u>

Door de Stichting worden kredieten verstrekt.

Van 2014 tot en met 2018 zijn gelden beschikbaar gesteld voor Mission Related Investments (MRI).

Naast belegging van het vermogen via vermogensfondsen wilde de Stichting het vermogen mede aanwenden voor de Nederlandse arbeidsmarkt.

Innovatiekredieten worden onder strikte voorwaarden verstrekt. De aflossingsverplichtingen worden per innovatiekrediet vastgesteld. In 2023 zijn voor in totaal € 765.981 (2022: € 452.300) innovatiekredieten verstrekt.

Het kortlopende deel (te verwachten aflossing binnen één jaar) bedraagt per 31 december 2023: van de MRI kredieten € 100.000 (2022: € 100.000) en van de innovatiekredieten € 151.255 (2022: € 182.856).

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
<i>Voorziening innovatiekredieten</i>		
Stand per 1 januari	-722.281	-1.914.315
Afboeking kredieten ten laste van voorziening	372.281	711.159
Vrijval voorziening	214.800	480.875
Stand per 31 december	<u>-135.200</u>	<u>-722.281</u>

Voor oninbaar geachte kredieten is een voorziening getroffen.

De voorziening is bepaald op basis van individuele beoordeling van de openstaande vorderingen.

2.5 Toelichting op de balans

VLOTTENDE ACTIVA

Vorderingen

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Belastingen en premies sociale verzekeringen [5]		
Overige belastingen	4.279	31.040

Overlopende activa [6]

Nog te ontvangen bijdrage LeerGarantieFonds	200.000	-
Nog te ontvangen couponrente	147.437	83.892
Nog te ontvangen bankrente	8.472	1.632
Vooruitbetaalde huisvestingskosten	6.836	6.180
Vooruitbetaalde innovatiedonaties	5.000	-
Nog te ontvangen aflossingen	4.167	2.083
Vooruitbetaalde verzekeringspremies	2.944	11.110
Vooruitbetaalde automatiseringskosten	1.905	1.446
Vooruitbetaalde autokosten	1.748	1.728
Vooruitbetaalde overige kosten	160	596
	<u>378.669</u>	<u>108.667</u>

Liquide middelen [7]

Van Lanschot Bankiers N.V.	1.389.257	1.043.777
ABNAMRO MeesPierson	658.567	475.175
Binck Bank N.V.	29.202	22.900
	<u>2.077.026</u>	<u>1.541.852</u>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting.

2.5 Toelichting op de balans

PASSIVA

EIGEN VERMOGEN

Vermogen

	2023	2022
	€	€
Stichtingskapitaal [8]		
Stand per 31 december	46	46
	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Bestemmingsreserves [9]		
Continuïteitsreseve	3.020.000	2.780.000
Bestemmingsreserve innovatiedonaties	482.444	1.556.193
	<u>3.502.444</u>	<u>4.336.193</u>
	2023	2022
	€	€
<i>Continuïteitsreseve</i>		
Stand per 1 januari	2.780.000	2.400.000
Bestemming resultaat boekjaar	240.000	380.000
Stand per 31 december	<u>3.020.000</u>	<u>2.780.000</u>

In 2017 heeft het bestuur besloten het vermogen van de stichting in te zetten voor de visie en missie van Stichting Start Foundation. Ter waarborging van de continuïteit van de bedrijfsvoering van de stichting wordt een reserve aangehouden ter hoogte van 1,5 het jaarbedrag van de totale beheer- en administratiekosten inclusief de totale lonen en salarissen en huisvestingskosten.

	2023	2022
	€	€
<i>Bestemmingsreserve innovatiedonaties</i>		
Stand per 1 januari	1.556.193	1.079.323
Bestemming resultaat boekjaar	-1.073.749	476.870
Stand per 31 december	<u>482.444</u>	<u>1.556.193</u>

De bestemmingsreserve innovatiedonaties wordt gevormd om aan toegekende maar nog niet met derden juridisch vastgelegde innovatiedonaties te kunnen voldoen.

	2023	2022
	€	€
Herwaarderingsreserve [10]		
Stand per 1 januari	6.616.334	2.506.981
Dotatie	-424.226	4.109.353
Stand per 31 december	<u>6.192.108</u>	<u>6.616.334</u>

De herwaarderingsreserve wordt gevormd voor ongerealiseerde koerswinsten op niet direct verhandelbare beleggingen.

2.5 Toelichting op de balans

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Overige reserves [11]		
Stand per 1 januari	112.153.909	140.295.745
Bestemming resultaat boekjaar	8.084.442	-24.032.482
Mutatie herwaarderingsreserve	424.226	-4.109.353
Stand per 31 december	<u>120.662.577</u>	<u>112.153.910</u>

Bestemming resultaat boekjaar:

Het bestuur heeft besloten om van het positief saldo over 2023 ad € 7.250.693 een bedrag van € 240.000 toe te voegen aan de continuïteitsreserve, een bedrag van € 1.073.749 in mindering te brengen op de bestemmingsreserve innovatiedonaties, en het overige resultaat van € 8.084.442 toe te voegen aan de overige reserves.

VOORZIENINGEN

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
Overige voorzieningen		
Overige voorzieningen	<u>-</u>	<u>47.600</u>

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
<i>Overige voorzieningen</i>		
Stand per 1 januari	47.600	-
Dotatie	-	47.600
Onttrekking	-47.600	-
Stand per 31 december	<u>-</u>	<u>47.600</u>

Deze voorziening is gevormd voor de loondoorbetalingsplicht van een langdurig zieke werknemer. De loondoorbetaling is in 2023 beëindigd en het dienstverband is begin 2024 ontbonden.

LANGLOPENDE SCHULDEN

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
Overige schulden [12]		
Innovatiedonaties	<u>1.691.750</u>	<u>547.000</u>

De innovatiedonaties kennen verschillende doorlooptijden maar gemiddeld is de doorlooptijd langer dan 1 jaar. In 2023 zijn er innovatiedonaties toegekend maar voor een aantal zijn er nog geen concrete afspraken gemaakt met derden. De betreffende toekenningen zijn in mindering gebracht op de totale verplichting innovatiedonaties, hiervoor is een bestemmingsreserve innovatiedonaties gevormd.

2.5 Toelichting op de balans

KORTLOPENDE SCHULDEN

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
Handelscrediteuren [13]		
Crediteuren	<u>65.790</u>	<u>93.767</u>
Innovatiedonaties [14]		
Innovatiedonaties	<u>976.303</u>	<u>1.705.992</u>

Deze innovatiedonaties hebben een looptijd korter dan 1 jaar. Het betreft te betalen donaties of kosten wegens geleverde prestaties, die samenhangen met de gesloten samenwerkingsovereenkomsten.

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
Belastingen en premies sociale verzekeringen [15]		
Loonheffing	70.351	-
Premies pensioen	<u>14.762</u>	<u>12.587</u>
	<u>85.113</u>	<u>12.587</u>
<i>Premies pensioen</i>		
Pensioenen	14.762	12.729
Aanvullend Pensioen	-	-142
	<u>14.762</u>	<u>12.587</u>
Overige schulden [16]		
Reservering Loopbaanbudget	17.899	16.242
Reservering verlofdagen	<u>16.990</u>	<u>18.000</u>
	<u>34.889</u>	<u>34.242</u>

Overlopende passiva [17]

Te betalen beheervergoeding beleggingen	52.347	47.875
Te betalen communicatiekosten	39.854	333
Te betalen accountants- en administratiekosten	20.862	20.288
Te betalen reiskosten	1.152	937
Te betalen huisvestingskosten	1.007	860
Personeelsvereniging	752	379
Te betalen verwerkingskosten salarissen	557	699
Te betalen autokosten	288	381
Rente en kosten banken	66	1.879
Te betalen inleen ZZP	-	7.187
Te betalen arbokosten	-	876
Te betalen overige kosten	249	384
	<u>117.134</u>	<u>82.078</u>

2.5 Toelichting op de balans

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Voorwaardelijke verplichtingen en belangrijke financiële verplichtingen

Huurverplichtingen

De stichting heeft een huurcontract gesloten voor huur van kantoorruimte op het adres Klokgebouw 187 tot en met 190 te Eindhoven. De huurverplichting bedraagt € 55.693 per jaar. Het contract is per 14 mei 2024 stilzwijgend met 1 jaar verlengd.

Leaseverplichtingen

De stichting heeft twee leaseverplichtingen met betrekking tot het wagenpark. De totale verplichting bedraagt € 56.729 en de resterende looptijd is 22,5 respectievelijk 44 maanden.

Toegekende innovatiekredieten en MRI kredieten

Per balansdatum is voor een bedrag van ca. € 508.000 aan innovatiekredieten toegekend welke nog niet zijn uitbetaald aan de beoogde ontvanger van deze kredieten.

2.6 Toelichting op de staat van baten en lasten

	2023	Begroting 2023	2022
	€	€	€
Resultaten uit beleggingen [18]			
Waardeverandering effecten	11.579.807	3.150.000	-18.622.330
Dividend effecten	921.869	-	995.021
Rente obligaties	179.986	-	191.505
Provisie aan/verkoop effecten	-12.031	-	-19.681
Beheervergoeding	-218.761	-200.000	-220.988
Rente en bankkosten r-c vermogensfondsen	5.034	-4.500	-3.074
	<u>12.455.904</u>	<u>2.945.500</u>	<u>-17.679.547</u>
Projectbijdragen [19]			
Innovatiebijdragen donaties	4.980.449	2.270.000	3.996.510
Innovatiebijdragen kredieten	75.125	-	172.500
Innovatiebijdragen vrijval donaties	-1.644.386	-	-129.175
Mutatie voorziening innovatiekredieten	-214.800	-	-480.875
Afboeking/voorziening MRI kredietregeling	-	-	-48.500
	<u>3.196.388</u>	<u>2.270.000</u>	<u>3.510.460</u>

Onder de innovatiebijdragen vrijval donaties is € 655.192 opgenomen, dit betreft vrijval van het restant van de toekenning aan een project dat op verzoek van de begunstigde dat eind 2022 is ontvangen, in 2023 is verwerkt.

	2023	Begroting 2023	2022
	€	€	€
Directe kosten projectondersteuning [20]			
Advisering derden	76.138	125.000	185.767
Salariskosten projecten direct	1.138.253	1.625.882	1.109.343
Huisvestingskosten projecten direct	86.954	-	-
Kantoorkosten projecten direct	48.269	-	-
PR- en marketingkosten projecten direct	147.505	-	-
	<u>1.497.119</u>	<u>1.750.882</u>	<u>1.295.110</u>

Toerekening van salariskosten aan projecten vindt plaats op basis van de loonsom van direct voor projecten werkzame medewerkers. Toerekening van huisvestings- en kantoorkosten aan projecten vindt (vanaf 2023) plaats op basis van het aantal werkplekken van direct voor projecten werkzame medewerkers. Toerekening van PR- en marketingkosten aan projecten vindt (vanaf 2023) plaats op basis van de verhouding tussen de projectbijdragen en advisering derden t.a.v projecten, ten opzichte van de totale beheerskosten.

2.6 Toelichting op de staat van baten en lasten

	2023	Begroting 2023	2022
	€	€	€
Lonen en salarissen [21]			
Brutolonen en salarissen	729.187	1.148.821	744.789
IKB	129.128	217.702	129.800
Sociale Lasten	134.245	321.133	139.784
Pensioenlasten	89.670	176.281	96.843
Inleen ZZP	246.293	169.300	277.436
Mutatie voorziening arbeidsongeschiktheid	-47.600	-	47.600
Kosten leaseauto's	22.011	22.350	15.544
Overige personeelskosten incl. reis en verblijf	42.709	90.000	39.114
Overige personeelskosten inzake arbo en HR	22.045	10.300	15.190
Opleidingskosten en loopbaanbudget	23.357	30.000	19.599
Inleen personeel	73.222	94.900	10.370
	<u>1.464.267</u>	<u>2.280.787</u>	<u>1.536.069</u>
Salariskosten projecten direct	-1.138.253	-1.625.882	-1.109.343
	<u>326.014</u>	<u>654.905</u>	<u>426.726</u>

In 2023 is personeel ingeleend ter tijdelijke vervanging van een projectondersteuner en voor communicatie support.

	2023	Begroting 2023	2022
	€	€	€
Afschrijvingen immateriële vaste activa [22]			
Software	<u>4.430</u>	<u>4.430</u>	<u>4.430</u>
Afschrijvingen materiële vaste activa [23]			
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	13.005	12.900	13.008
Inventaris	6.293	5.150	5.968
Hardware	1.304	-	4.321
Boekresultaat materiële vaste activa	<u>1</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
	<u>20.603</u>	<u>18.050</u>	<u>23.297</u>
Huisvestingskosten [24]			
Huur onroerend goed	86.608	71.750	68.290
Overige huisvestingskosten	<u>38.581</u>	<u>45.500</u>	<u>35.186</u>
	<u>125.189</u>	<u>117.250</u>	<u>103.476</u>
Huisvestingskosten projecten direct	-86.954	-	-
	<u>38.235</u>	<u>117.250</u>	<u>103.476</u>

2.6 Toelichting op de staat van baten en lasten

	2023	Begroting 2023	2022
	€	€	€
Kantoorkosten [25]			
Kosten automatisering	52.481	60.000	44.975
Contributies en abonnementen	6.193	1.000	4.456
Telecommunicatie	3.372	3.200	4.606
Kantoorbenodigdheden	1.320	1.500	927
Kopieerkosten	1.308	1.650	887
Drukwerk	1.145	1.000	1.053
Portokosten	785	1.000	746
Overige kantoorkosten	2.889	3.500	2.386
	<u>69.493</u>	<u>72.850</u>	<u>60.036</u>
Kantoorkosten projecten direct	-48.269	-	-
	<u>21.224</u>	<u>72.850</u>	<u>60.036</u>
Algemene kosten [26]			
Remuneratie bestuur	44.304	49.550	47.498
Accountants/fiscaal advies kosten	33.693	30.000	28.798
Vergaderkosten	9.333	10.000	11.772
Ondersteuning bestuur	5.914	7.500	-
Representatiekosten	456	-	32
	<u>93.700</u>	<u>97.050</u>	<u>88.100</u>
	2023	Begroting 2023	2022
	€	€	€
PR- en marketingkosten [27]			
Jubileumkosten Start Foundation 25 jaar	170.509	375.000	-
Ontwikkeling huisstijl	36.893	-	-
Website en nieuwe media	11.939	125.000	18.225
PR en monitoring	11.819	12.500	11.495
Nieuwsbrief	2.433	-	2.689
Events	1.196	-	-
Verantwoordingscommunicatie	363	2.000	846
Overige PR- en marketingkosten	3.016	5.000	2.180
	<u>238.168</u>	<u>519.500</u>	<u>35.435</u>
PR- en marketingkosten projecten direct	-147.505	-	-
	<u>90.663</u>	<u>519.500</u>	<u>35.435</u>

2.6 Toelichting op de staat van baten en lasten

	2023	Begroting 2023	2022
	€	€	€
Financiële baten en lasten			
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten [28]			
Rente MRI kredieten	51.654	58.500	37.728
Rente innovatiekredieten	16.480	7.000	13.230
Rentebate deposito	15.266	-	-
Rentebate fiscus	60	-	-
	<u>83.460</u>	<u>65.500</u>	<u>50.958</u>
Rentelasten en soortgelijke kosten [29]			
Bankkosten en provisie	295	-	265
Rentelast rekening courant banken	-	500	-312
Rente banken	-	1.000	-
	<u>295</u>	<u>1.500</u>	<u>-47</u>

Personeelsleden

Gedurende het jaar 2023 waren gemiddeld 10,6 werknemers in dienst op basis van een fulltime dienstverband. In het jaar 2022 waren dit 11,6 werknemers.

Bezoldiging bestuurders

De bezoldiging aan huidige en voormalige bestuurders die in het boekjaar ten laste van de stichting zijn gekomen bedragen € 44.304 (2022: € 47.498).

Op 25 september 2020 is het bestuursreglement vastgesteld, waarin taken en verantwoordelijkheden zijn opgenomen. De beloning van bestuurders is hier in 2020 op aangepast en met de Belastingdienst afgestemd. De bestuurders ontvangen geen onkostenvergoedingen.

Eindhoven, 26 juni 2024
Stichting Start Foundation

De heer G.C.F.M. Depla; voorzitter

Mevrouw A.M.H. van Gaal; vicevoorzitter

De heer R. van Tilburg; penningmeester

Mevrouw A. Westerlaken

Mevrouw L. Belonje

3. OVERIGE GEGEVENS

Joanknecht Assurance B.V.

Beemdstraat 36
5652 AB Eindhoven
Nederland

T +31 40 844 7000

E info@joanknecht.nl

W www.joanknecht.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur en de directie van Stichting Start Foundation

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting Start Foundation te Eindhoven gecontroleerd. Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Start Foundation op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 'Organisaties zonder winststreven'.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de staat van baten en lasten over 2023;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Start Foundation zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit het bestuursverslag.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag in overeenstemming met RJ-Richtlijn 640 'Organisaties zonder winststreven'.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 'Organisaties zonder winststreven'. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 26 juni 2024

Joanknecht Assurance B.V.

w.g.

drs. M.J.W. Foppen RA